

ת"פ 32178/09/18 - מדינת ישראל נגד נחמן גבאי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 32178-09-18 מדינת ישראל נ' גבאי

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

נחמן גבאי

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד ראופה קאסם, עו"ד שמרית וולף

ב"כ הנאשם: עו"ד חגית רייזמן

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירת ניסיון חבלה חמורה לפי סעיפים 333 ו- 25 לחוק העונשין התשל"ז-1977 ובעבירת הפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64א(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש].

ביום 17.2.16 סמוך לשעה 21:00 הגיע הנאשם ברכבו לתחנת הדלק "פז" בכניסה לכביש המנהרות ופנה ללקוחות בתחנה בבקשה לסיוע כספי. המתלון, שהיה עובד תחנת הדלק, הבחין כי הנאשם המשיך לחסום את משאבת הדלק גם לאחר שסיים לתדלק והפריע ליתר הלקוחות. המתלון ביקש מהנאשם לעזוב את המקום והסביר לו כי הוא מפריע. הנאשם סירב לעזוב והתווכח עם המתלון. המתלון קרא למנהל תחנת הדלק. הנאשם הרים ידו כלפי המתלון ובין השניים החלו דחיפות הדדיות, שבעקבותיהן המתלון התקשר למשטרה.

מנהל תחנת הדלק שהגיע למקום, הורה לנאשם להיזיז את רכבו. המתלון התרחק מהנאשם ועמד בפתח תחנת הדלק. הנאשם נכנס לרכבו והחל בנסיעה תוך שהבחין כי המתלון התקרב לרכבו ונגע בו. הוא המשיך לנסוע ופגע במתלון עם רכבו. הנאשם המשיך בנסיעה כשהמתלון תלו על רכבו ולאחר מספר מטרים נפל ארצה. הנאשם עזב את תחנת הדלק בנסיעה מבלי לעמוד על מצבו של המתלון.

כתוצאה מהתאונה נגרמו למתלון כאבים בכתפו השמאלית ובברכו הימנית, נפיחות בברך והוא נדרש לחיטוי וחבישת פצע ולמשככי כאבים. בנוסף נגרמה לו צליעה.

2. הצדדים הציגו הסדר דיוני לפיו כתב האישום תוקן. הנאשם הודה במיוחס לו והורשע. לא נערך הסדר לעניין העונש.

3. תסקיר מבחן מיום 11.7.19 מלמד כי הנאשם בן 24, רווק, גר בבת-עין, עובד מזה מספר שבועות ביקב וקודם לכן למד בישיבה במשך שנה. הנאשם הוא הילד החמישי במשפחה המונה זוג הורים ושבעה ילדים, המתמודדת עם אתגרים שונים במישור הבריאותי, הכלכלי והתפקודי, ובשנים האחרונות הנאשם מתפקד באופן עצמאי. לאורך השנים עבר הנאשם בין מספר מסגרות לימודיות, ובהן גם פנימיות, בעקבות קשיים לימודיים, חברתיים והתנהגותיים. הנאשם נשר מלימודים בגיל 17 ועבד בעבודות שונות, אך התקשה להתמיד בשל התנהלותו הילדותית. הוא לא גויס לצה"ל מחמת חוסר התאמה. בהמשך נעצר למשך שלושה חודשים ולאחר שחרורו שולב בהוסטל "החוט המשולש", שם נטל חלק בטיפול שלימד אותו לקחת אחריות על חייו, הוא שולב במספר קורסים מקצועיים ושולב גם בעבודה. לאחר סיום הטיפול עבר הנאשם להתגורר בבת-עין, אך בשנים האחרונות עובר מהישוב לישיבות בירושלים ובחזרה וניכר קושי ביציבות וחוסר בכיוון בהמשך חייו.

גורמי הטיפול בהוסטל התרשמו, כי במהלך תקופת הטיפול הנאשם עבר שינוי משמעותי בדפוסי התנהלותו והתרחק מחברה שולית, עבד, ניהל סדר יום וביטא רצון לקדם את עצמו. הוא שומר על קשר עם גורמי הטיפול בהוסטל ובנוסף היה בקשר עם עובדת סוציאלית מקידום נוער במשך כארבע שנים, לאחר שנפלט ממערכת החינוך.

הנאשם משולב מזה כשנה בתכנית "יתד" לצעירים אליה פנה ביוזמתו, וניכר כי הוא מעוניין בעזרה ומביע רצון להתנהל בצורה תקינה. הדבר בא לידי ביטוי במאמציו להסדיר חובות כספיים שצבר לאורך שנים. הוא מתקשה להתמקד בתחום התעסוקתי והקשר נסוב גם על נושא זה.

לנאשם הרשעה קודמת ובגינה שהה במעצר ונידון לשירות לתועלת הציבור וצו מבחן, והיה במעקב שירות מבחן. הוא קיבל אחריות מילולית על ביצוע העבירות הנוכחיות, טען כי המתלונן התגרה בו, לאחר מכן דחף אותו והוא דחף את המתלונן בחזרה, ולבסוף, כאשר רצה לעזוב את המקום עם רכבו, המתלונן חסם את דרכו והוא פגע בו בטעות כשניסה לעקוף אותו. הוא שלל כוונה לפגוע במתלונן וטען כי לא הבחין שנפגע ולכן לא עזר.

שירות המבחן התרשם, כי ברקע לביצוע העבירה, צורת חשיבה ילדותית, המתבטאת בחוסר גבולות בין המותר לאסור, קושי לקחת אחריות על מעשיו ולבחון את השלכותיהם.

עוד התרשם שירות המבחן התרשם, כי הנאשם, אשר סובל מדלות רגשית עקב העדרם של גורמי תמיכה וסמכות משמעותיים לאורך חייו, הוא בעל סף תסכול נמוך, ובמצבים מורכבים עלול לפעול בפזיזות, ללא בחינה של השלכות מעשיו. עם זאת, למרות נתוני חייו הוא לא מעורב בפלילים באופן מעמיק, ידע להסתייע בגורמי תמיכה וטיפול, עבר תהליך ארוך ומשמעותי של שיקום חייו והוא מבטא רצון להתנהל באופן תקין ונורמטיבי. לפיכך המליץ שירות המבחן לגזור על הנאשם צו מבחן ו-200 שעות שירות לתועלת הציבור. עוד הומלץ כי אם בית משפט שוקל לגזור על הנאשם עונש מאסר, יהיה זה לתקופה קצרה ככל הניתן וירוצה בעבודות שירות.

4. המתלונן הגיש הצהרת נפגע עבירה, שצורפו לה מסמכים רפואיים, ואף נחקר על הצהרתו על ידי ב"כ הנאשם. בהצהרה נטען כי הוא פונה ממקום האירוע לבית חולים באמצעות אמבולנס כשהוא במצב קשה מאד, ובבית החולים עבר סידרה של בדיקות וטיפולים רפואיים, סבל מכאבים עזים, חבלה בכתף שמאל, בגב התחתון ובברך ימין, הגבלה בכיפוף ו"רגישות ממוקמת נקודתית" ולאחר האירוע סבל מצליעה. המתלונן הוסיף, כי לאחר שחרורו מבית חולים הומלץ על מנוחה מוחלטת למשך 36 ימים, הוא נעדר מעבודתו למשך תקופה ארוכה שבה נזקק לסיוע של אחרים, והגם שקיבל טיפולים רבים, טרם חלה הטבה משמעותית במצבו הבריאותי. לטענת המתלונן נותרה לו

נכות צמיתה כתוצאה מהתאונה, ועד היום הוא סובל מכאבים וחש פחד תמידי מפני כלי רכב הנוסעים בקרבתו. המתלון תיאר כי הוא עצוב ועייף מאד וביקש שבית המשפט לא יקל על הנאשם על מנת להרתיע אחרים מפני ביצוע מעשים דומים.

5. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין חמישה- עשר לשלושים חודשי מאסר בפועל וחרף הקשר שמקיים עם גורמי הטיפול, ביקשה לגזור על הנאשם עונש המצוי בשליש התחתון של המתחם, אך לא בתחתיתו, תוך שהדגישה את הערכים המוגנים באמצעות העבירות, את הנזק שיכול היה להיגרם כתוצאה מן המעשים ואת העובדה כי הנאשם לא עבר תהליך עיבוד של העבירות שביצע. המאשימה תמכה עמדתה בפסיקה.

6. ב"כ הנאשם ביקשה לאמץ את המלצת שירות המבחן, תוך שהדגישה את הודאתו של הנאשם וקבלת האחריות, את התנהגותו של המתלון במהלך האירוע וטענה כי העבירות שביצע הנאשם בוצעו מתוך רשלנות ולא מתוך כוונה לפגוע במתלון. נטען כי העבירות בוצעו בתקופה אחרת בחייו של הנאשם, שבה היה מעורב בתיק פלילי אחר, וכי מאז הוא עבר כבר דרך טיפולית משמעותית. עוד הודגשו נסיבות חייו המורכבות והעובדה כי למעט שתי מעידות הצליח הנאשם להישמר מהידרדרות, על אף הקשיים והאתגרים שעמם התמודד. ב"כ הנאשם ביקשה להימנע מפסילת רישיונו של הנאשם, בשל כך שבמקום שבו הוא מתגורר אין תחבורה ציבורית סדירה וטענה כי הרישיון נחוץ לו לצורך עבודתו. לבסוף נטען כי אין לקבל את טענותיו של המתלון שנטענו במסגרת הצהרת נפגע העבירה, שכל תכליתה, כך על פי הנטען, השגת רווח כספי כתוצאה מהפגיעה במקום עבודתו.

העובדת הסוציאלית המטפלת בנאשם העידה כעדת אופי ותיארה כי הנאשם מגיע לפגישות בקביעות, מעיד על עצמו שעבר תהליך משמעותי ומביע רצון למצוא עבודה קבועה ולהתייצב.

7. הנאשם בדברו האחרון אמר כי הוא מנסה להיכנס לחיים נורמטיביים והוסיף כי עובד ומתפרנס מעבודתו כנהג של אישה הסובלת מנכות.

8. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי לממונה על עבודות השירות להכין חוות דעת בעניינו של הנאשם. הנאשם הוזמן לראיון אצל הממונה על עבודות השירות בשלושה מועדים שונים, והגם שניתנו לו הזדמנויות חוזרת ונשנות להגיע לראיון הוא לא התייצב באף אחד מהמועדים שנקבעו.

מתחם העונש ההולם

9. הערכים המוגנים הן באמצעות עבירת האלימות, הן באמצעות עבירת ההפקרה לאחר פגיעה הם שמירה על שלמות הגוף ותחושת הביטחון האישי של אדם, בפרט במרחב הציבורי. עבירת ההפקרה לאחר פגיעה נועדה לשמר גם ערך של ערבות הדדית ונטילת אחריות על פגיעה באחר. מעשיו של הנאשם פגעו לא רק בקורבן העבירה, אלא גם בתחושת הביטחון האישי של יתר הנוכחים במקום.

10. אמנם, לא ניתן להתעלם מן העובדה כי המתלון דחף גם הוא את הנאשם ובהמשך נגע ברכבו של הנאשם כשזה

ביקש לעזוב את המקום. עם זאת, כפי שעולה מתוך עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם היה הראשון להרים ידו על המתלונן, ומכל מקום, תגובת הנאשם להתנהגותו של המתלונן לא הייתה מידתית, ותחת עצירת הרכב ומניעת הסכנה הוא המשיך לנסוע תוך שהפגין אדישות וזלזול בוטה בחייו ובשלמות גופו של המתלונן.

11. הנאשם הורשע, בין היתר, בעבירת ניסיון חבלה חמורה. עבירת הניסיון היא בעלת יסוד נפשי של כוונה להשלים את העבירה, ומשכך, אני מתקשה לקבל את הטענה בדבר האופי הכמעט רשלני של פגיעת הנאשם במתלונן, אשר אינה מתיישבת עם עובדות כתב האישום והוראות החיקוק שבהן הורשע הנאשם.

עם זאת, ניתן לקבוע כי אין מדובר במעשים שתוכננו מראש, אלא היו תולדה של הויכוח שהתגלע בין הנאשם למתלונן סמוך לפני הפגיעה.

12. מעשיו של הנאשם הם בעלי פוטנציאל נזק גדול לפגיעה בגופו של קורבן העבירה, ובמקרים מסוימים עשויים לעלות כדי פגיעה בנפש. לא נעלמה מעיני העובדה כי המרחק שבו נסע הנאשם כאשר המתלונן תלוי על רכבו היה קצר מאד, ואולם חבלות קשות, פגיעה בגוף ואולי חלילה בנפש, אינן תלויות במרחק הנסיעה בלבד, אלא בגורמים נוספים, ובהם גם מהירות הנסיעה והאופן שבו ניתק האדם התלוי מן הרכב וצורת נפילתו על הארץ.

13. למרבה המזל, במקרה דנן הנזק האפשרי כתוצאה ממעשיו של הנאשם לא התממש במלואו, והחבלות שנגרמו למתלונן כפי שפורטו בכתב האישום היו קלות, יחסית. בהקשר זה אשקול את החבלות שנגרמו כפי שמתוארות בכתב האישום המתוקן שהוא התשתית העובדתית המוסכמת על הצדדים. לא מצאתי לקבל את טענות המתלונן בדבר פגיעה קשה כתוצאה מהאירוע, שכן טענותיו בעניין זה אינן מתיישבות באופן מלא עם המסמכים הרפואיים שצורפו להצהרת הנפגע.

14. עיון בפסיקה מלמד כי בגין מעשים דומים נגזרו, ככלל, עונשי מאסר בפועל. ראו למשל ע"פ (מרכז) 5669-07-09 **שכורי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 3.1.10); ע"פ 99363/09 **אדרי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 5.7.10); ת"פ (כ"ס) 32159-01-16 **מדינת ישראל נ' נאשף** (פורסם בנבו 19.9.17); ת"פ (י-ם) 4145/00 **מדינת ישראל נ' קוריאט** (פורסם בנבו 21.3.04).

15. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין שמונה לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, פיצוי למתלונן ופסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה. סעיף 40 לפקודת התעבורה קובע עונש פסילה מזערי בין שלוש שנים על עבירת ההפקרה לאחר פגיעה, אך מעניק לבית המשפט שיקול דעת להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר בנסיבות מיוחדות שיפורשו בפסק הדין.

העונש המתאים לנאשם

16. שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו, אשר היה בה משום חיסכון בזמן שיפוטי ובעדותו של קורבן העבירות.

17. לנאשם הרשעה קודמת משנת 2016 בעבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית שבוצעה בשנת 2014, בגינה הוא נדון למאסר בפועל לצד שירות לתועלת הציבור וצו מבחן.

18. הגם שהנאשם הודה בביצוע העבירה, יש קושי לקבוע כי הוא מקבל אחריות מלאה על מעשיו. בדבריו לפני קצינת המבחן הנאשם תלה את מרבית האשם במתלונן, שלדבריו התגרה בו וחסם את דרכו, בעוד שלמעשיו שלו התייחס כאל ניסיון להגן על עצמו. את הפגיעה במתלונן תלה הנאשם ב"טעות", וכפי שהובהר לעיל, יש קושי לקבל את הדברים על רקע עובדות כתב האישום וטיבן של העבירות.

19. אין חולק על נסיבות חייו המורכבות של הנאשם ונראה כי התנהלותו הילדותית והאימפולסיבית היא תולדה של העדר גורמי תמיכה והכוונה משמעותיים לאורך שנות ילדותו, נסיבות שלנאשם לא הייתה שליטה עליהן. אין חולק גם, כי לאורך השנים האחרונות הנאשם הצליח להיעזר בגורמי שיקום שאל חלקם פנה ביוזמתו, כדי לנסות להעלות את חייו על מסלול מתפקד.

20. עם זאת, מתוך הדברים שאמרה העובדת הסוציאלית המטפלת בנאשם ומתוך הדברים שנכתבו בתסקיר המבחן, נראה כי השיקום בא לביטוי בעיקר בניסיונות של הנאשם להשיג יציבות נפשית ותעסוקתית, ואין הוא בא לביטוי בהכרה שלו בחובה לשמור על החוק מתוך הבנה של הערכים העומדים בבסיסו. שיקום זה אינו בא לביטוי בהבנת הנאשם של הפסול במעשיו והפגיעה שלו באחר. הדברים קיבלו ביטוי מוחשי דווקא בעניין שהוא צדדי לעבירה; כאשר הנאשם בדברו האחרון נשאל ממה הוא מתפרנס, השיב שעובד מזה כשנה כנהג של אישה הסובלת מנכות. הנאשם נשאל מדוע הדבר לא בא לביטוי בתסקיר שירות המבחן והשיב: **"זה לא עבודה בלבן"**. בהקשר זה יצוין עוד, כי בתסקיר שירות המבחן, שהוגש שלושה ימים בלבד לפני שמיעת הטיעונים לעונש, נכתב כי הנאשם עובד מזה מספר שבועות ביקב, בעוד שהעובדת הסוציאלית המטפלת בנאשם, שביקשה מיוזמתה להעיד כעדת אופי עליו, אמרה שהנאשם אינו עובד במקום מסוים.

מכלול הדברים מעלה תהייה עמוקה עד כמה גורמי הטיפול אמנם מכירים לעומק את הנאשם והתנהלותו, ועד כמה משמעותי ההליך השיקומי שנטען כי הנאשם עבר בשנים האחרונות. תהייה זו מחייבת מתן משקל גם לשיקולי הרתעה אישית.

21. עם זאת, הגם שהצלחה להימנע ממעורבות פלילית אינה חזות הכל בשיקום, היא בעלת משמעות לא מבוטלת. בהקשר זה יש לתת את הדעת לכך שהנאשם היה במעצר במשך כחמישה ימים, מיום 17.2.16 ועד יום 21.2.16, לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה והמעצר, לעובדה שבפרק הזמן בן שלוש השנים שחלף מאז לא נפתחו לנאשם תיקים חדשים, ולעובדה כי לא הוצג כל הסבר, וממילא לא כזה המניח את הדעת, לשיהוי המשמעותי בהגשת כתב האישום.

22. סברתי כי מכלול הנסיבות שפורטו מצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, בדרך שיהיה בה כדי לאפשר לנאשם להמשיך בקשר עם גורמי הטיפול מחד גיסא, אך תהווה הרתעה מספקת עבורו מלשוב ולבצע עבירות, מאידך גיסא. בהקשר זה יש לומר כי עונש השירות לתועלת הציבור שעליו המליץ שירות המבחן, אשר על פי

תפקידו וייעודו אמון על שיקום הנאשם, הוא עונש המעניק משקל מלא לשיקולי השיקום, אינו הולם את המעשים גם בהינתן הליך שיקום מוצלח, ואינו מביא לביטוי מספיק את שיקולי ההרתעה האישית. לפיכך, לא אוכל לקבל את המלצתו של שירות המבחן.

23. משעה שנמצא כי יש מקום לשקול שיקולי שיקום, הדבר מהווה נימוק מיוחד המצדיק גזירת עונש פסילה קצר מהעונש המזערי הקבוע בחוק, על מנת לאפשר לנאשם להמשיך ולהתפרנס, לאחר שיסיים לרצות את עונשו.

24. לנוכח האמור סברתי כי העונש ההולם הוא שבעה חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד רכיבי ענישה נלווים. דא עקא שהנאשם לא התייצב שוב ושוב לפני הממונה על עבודות השירות, ובכך סיכל את האפשרות לגזור עליו עונש זה, סיכל את האפשרות לגזור עליו צו מבחן, והוביל למצב שאין מנוס מלגזור עונש מאסר בפועל, אשר לנוכח השיקולים שפורטו לעיל יחרוג, במידה מסוימת, לקולא ממתחם העונש ההולם. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שישה חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו על פי רישומי שירות בתי הסוהר.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע או עבירה של הפקרה לאחר פגיעה.

ג. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון.

ד. פיצוי לקורבן העבירה בסך 3,000 ₪. הפיצוי ישולם בשישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 1.12.19 והבאים עד ל- 1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלא יתרת הפיצוי לפירעון מדי.

ה. שבעה חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה. הנאשם יפקיד את רישיונו עד ליום 2.12.19.

ו. עשרים ושלושה חודשי פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת אלימות נגד הגוף או עבירה של הפקרה לאחר פגיעה.

25. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ו חשוון תש"פ, 13 נובמבר 2019, בנוכחות הצדדים.